

בית משפט השלום בראשון לציון

תאד"מ 21-09-45608 יצחק חיים נ' מנחם צעצועי מורן בע"מ

לפני כבוד השופטת כרמית בן אליעזר

ציפי יצחק חיים
ע"י ב"כ עו"ד שנפ

תובעת

נגד

מנחם צעצועי מורן בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יראקצ'י

נתבעת

פסק דין

1. תביעה שהגישה התובעת לקבלת פיצוי סטטוטורי בהתאם לסעיף 30א לחוק הבזק (תקשורת ושידורים), תשמ"ב – 1982 (להלן: 'חוק הספאס' או: 'החוק'), בגין משלוח דברי פרסומת ('ספאס').

עפ"י הנטען בכתב התביעה, עובר ליום 2.11.2020, קיבלה התובעת הודעות ספאס מהנתבעת, ובמועד זה שלחה לנתבעת בקשה להפסיק לשלוח לה פרסומות ולהסיר את פרטיה מרשימת התפוצה. בו ביום, נענתה התובעת ע"י נציגת הנתבעת כי הוסרה מרשימת התפוצה. על אף האמור, לאחר מועד זה, קיבלה התובעת מעל 200 הודעות ספאס, עד שביום 29.12.2020 שלחה לנתבעת הודעת סירוב נוספת, וכן מכתב התראה לפני תביעה.

לאור האמור, עתרה התובעת לפיצוי ללא הוכחת נזק מכוח חוק הספאס אותה העמידה על סך של 75,000 ₪.

בכתב ההגנה, טענה הנתבעת כי התביעה הוגשה בחוסר תום לב, וכי התובעת נתנה הסכמה מפורשת לקבלת פרסומת – הן ביום 28.10.2020 והן ביום 10.11.2020 ולפיכך דין תביעתה להידחות. עוד הוטעם, כי הנתבעת היא חברה המחזיקה חנות אחת ואתר אינטרנט, חברה שומרת חוק, אשר מקפידה לשלוח דיוור ללקוחותיה רק לאחר קבלת הסכמתם המפורשת.

2. לאחר ששמעתי את העדויות, עיינתי במסמכים שהגישו הצדדים ונתתי דעתי לטענותיהם, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל באופן חלקי, ולהלן נימוקיי בקצרה.

3. הוכח במאזן ההסתברויות, כי ביום 28.10.2020 מסרה התובעת לנתבעת את פרטיה ואת הסכמתה לקבלת דברי פרסומת.

בית משפט השלום בראשון לציון

תאד"מ 21-09-45608 יצחק חיים נ' מנחם צעצועי מורן בע"מ

מטעם הנתבעת הוגש תדפיס המעיד על כך שהנתבעת מסרה את פרטיה, לרבות כתובת הדואר האלקטרוני שלה, לנתבעת. העד מטעם הנתבעת מר פיירברג, אשר שירותיו נשכרו ע"י הנתבעת בין היתר למטרה זו, העיד כי הרשמה זו מעידה על כך שהנתבעת נתנה הסכמה לקבלת דברי פרסומת ולפיכך צורפה לרשימת התפוצה. המסמך שצורף כנספח א' לכתב ההגנה (בו מפורטים פרטי התובעת), יחד עם עדותו של מר פיירברג לפניי, הניחו את דעתי כי אכן במועד הנקוב (28.10.2020) נרשמה התובעת באתר הנתבעת ומסרה הסכמתה לקבלת דברי דואר. ממילא, התובעת לא שללה את האפשרות כי בעת רכישת מוצרים באתר הסכימה בהיסח הדעת לקבלת דואר פרסומי, ולא תבעה אלא בגין דברי פרסומת שנשלחו לאחר יום 2.11.2020, המועד בו שלחה את הודעת הסירוב הראשונה.

כך או כך, וגם אם נצא מנקודת הנחה שביום 28.10.2020 מסרה התובעת הסכמה לקבלת דברי פרסומת, ברור, כי לאחר שהודיעה כי היא מבקשת להסירה מרשימת התפוצה, היה על הנתבעת להסירה מן הרשימה ולהפסיק לשלוח לה דברי פרסומת.

4. ביחס לתקופה שבין 10.11.2020-2.11.2020 אין למעשה מחלוקת שנשלחו לתובעת 12 הודעות פרסומת וזאת לאחר ששלחה הודעת סירוב ומבלי שמסרה הסכמה מפורשת מחודשת לקבלת ספאם (לעניין זה ראו סעיף 13 לכתב ההגנה. יוער, כי בסיכומיה טענה הנתבעת כי מדובר ב – 11 הודעות בלבד, אך מדובר בשינוי חזית שאין להתירו).

הנתבעת טענה, כי הסיבה לכך שנשלחו הודעות פרסומת בפרק זמן זה, נעוצה בעובדה שלוקח מספר ימים עד לעדכון המערכות בדבר הסרת התובעת מרשימת התפוצה (אם כי יש להעיר, כי על פניו עומדים דברים אלו בניגוד לדברים שמסר מר פיירברג בתצהירו, שם הצהיר כי ההסרה מתבצעת באופן מיידי – ראו סעיף 6 לתצהירו). ואולם, בכך אין כדי לפטור את הנתבעת מאחריות לפי החוק, אלא לכל היותר כדי להצדיק הפחתה בגובה הפיצוי שיש לחייבה לשלם.

לאור האמור, ביחס לפרק זמן זה, אין לנתבעת למעשה טענת הגנה וטענותיה ראויות להישקל במישור של גובה הפיצוי שיש לפסוק לחובתה.

5. הנתבעת טענה, כי ביום 10.11.2020 נרשמה התובעת שוב באתר ומסרה הסכמה מפורשת לקבלת ספאם. מדובר בטענה שהנטל להוכיחה מוטל על כתפי הנתבעת והיא לא עמדה בו.

בעניין זה הוגש מטעם הנתבעת המסמך שצורף כנספח ב' לכתב ההגנה, ואשר ביחס אליו הבהיר מר פיירברג, כי הוא מלמד על כך שהנתבעת נרשמה מחדש לאתר. עדותו של מר

בית משפט השלום בראשון לציון

תאד"מ 21-09-45608 יצחק חיים נ' מנחם צעצועי מורן בע"מ

פיירברג הייתה מהימנה עליי, ואני אף נכונה לקבל את הסברו, כי אף שאין מופיעים בתדפיס נספח ב' מלוא פרטי התובעת, ניתן לזהותה לפי המספר המזהה (subscriber id). על אף האמור, לא שוכנעתי כי מדובר בהסכמה מפורשת לקבלת דברי פרסומת. ואבהיר.

מר פיירברג העיד לפניי, כי משמעות המסמך היא, כי ביום 10.11.2020 (בחצות הליל בדיוק), נרשמה התובעת מחדש באתר. אלא, שמר פיירברג עצמו אישר, כי המסמכים שצורפו אכן אינם המסמכים המלאים המתעדים את הרישום מחדש, וכי קיימים מסמכים נוספים אשר לא הוגשו, והוא אף לא ידע להשיב באיזה אופן מסרה התובעת את הסכמתה המחודשת, האם היה זה אגב רכישה, מה תוכן ההודעה אותה אישרה התובעת והאם היא כוללת הסכמה מפורשת לקבלת דברי דואר.

לא מתקבל על דעתי, כי ימים ספורים לאחר שביקשה הסרתה מרשימת התפוצה, בדיוק בחצות היום שבו אמורה הייתה (לטענת הנתבעת כפי שנטענה בדיון לפניי) להתעדכן הסרתה מרשימת התפוצה, ביקשה התובעת להירשם מחדש לרשימת התפוצה. הדברים אינם מתיישבים עם השכל הישר. יצוין, כי בניגוד להרשמתה הראשונית לקבלת דברי פרסומת – לגביה העידה התובעת בפשטות כי אינה זוכרת וייתכן כי נרשמה בהיסח הדעת - התובעת שללה במפורש את האפשרות שנרשמה פעם נוספת ימים ספורים לאחר מכן. איני סבורה, כי הגיוני כי התובעת תירשם מחדש ימים ספורים לאחר שביקשה הסרה ולא תזכור זאת, ולא התרשמתי מהתובעת כמי שתבצע מהלך כזה באופן מכוון ומתוכנן על מנת לקבל הודעות ספאם כדי לתבוע פיצוי בגינן בדיעבד.

6. בנסיבות אלו, כאשר לא הוצגה לפניי כל אסמכתא לטיב הפעולה שביצעה התובעת באתר במועד זה (10.11.2020), לא נטען כי ביצעה רכישה באותו יום, לא הוצגה תוכן ההודעה על פיה מסרה, כנטען, הסכמה לקבלת דברי פרסומת, ואף לא הוצגה אסמכתא לכך שבכלל ביקרה באתר הנתבעת – אני סבורה כי אין בראיות שהוצגו לפניי כדי לשכנע במאזן ההסתברויות כי התובעת מסרה הסכמה מפורשת נוספת לקבלת דברי פרסומת, וסביר יותר בעיניי כי מדובר בתקלה כלשהי אצל הנתבעת. יצוין, כי דברים אלו גם מתיישבים עם העובדה שלמעשה, חרף בקשתה המפורשת שהתקבלה אצל הנתבעת, למעשה לא הוסרה התובעת מרשימת התפוצה והמשיכה כל התקופה, ברצף, לקבל דברי פרסומת.

7. לאור האמור אני קובעת, כי גם ביחס לתקופה שלאחר 10.11.2020 לא הוכח כי התובעת מסרה הסכמה מפורשת לקבלת דברי פרסומת כנדרש בחוק, ולפיכך גם משלוח הודעות הפרסומת לתובעת לאחר מועד זה מהווה הפרה של הוראות חוק הספאם.

בית משפט השלום בראשון לציון

תאד"מ 21-09-45608 יצחק חיים נ' מנחם צעצועי מורן בע"מ

8. אשר לגובה הפיצוי.

אין בידי לקבל את טענת הנתבעת כי התובעת פעלה בחוסר תום לב קיצוני, אשר מצדיק שלילת פיצוי. המתנה של כחודשיים ימים מיום משלוח הודעת סירוב שהתקבלה ועד משלוח מכתב ההתראה אינה מוגזמת בעיניי, ואין בידי לקבל את הטענה כי מדובר במי שביקשה "לאגור" הודעות כדי לתבוע בגינן. גם העובדה שהתובעת הגישה בעבר מספר תביעות ספאם אין בה כדי לשלול את זכותה לפיצוי שכן אין למצוא טעם לפגם בכך שהתובעת עומדת על זכויותיה.

יחד עם זאת, ואף כי איני סבורה כי התנהלות זו של התובעת עולה כדי חוסר תום לב, ודאי לא קיצוני כנטען, אני סבורה כי יש להתנהלות זו משקל ממשי בבואו של בית המשפט להכריע מה גובה הפיצוי שייפסק. שכן, ככל שאכן הטרידה קבלת דברי פרסומת את שלוותה של התובעת בעוצמה כה משמעותית כפי שטענה לפניי, בהחלט ניתן היה לצפות, כי תעיר את תשומת לב הנתבעת לאי הסרתה מרשימת התפוצה, לאחר מספר קטן יותר של הודעות, ולא תמתין להצטברותן של עשרות רבות של הודעות. על כך יש להוסיף, כי התובעת טענה ואף הוכיחה כי נשלחו עשרות רבות של הודעות אך לא הוכח כי נשלחו מעל 200 הודעות כנטען, ובעניין זה הצדק עם הנתבעת כי ניתן לצפות מן התובעת ובא כוחה שיפרטו באופן קונקרטי וברור את מספור ההודעות בנספחי כתב התביעה.

יש לזכור, כי תכליתו של חוק הספאם היא להרתיע את הגופים המסחריים שולחי דברי הפרסומת לצורך השאת רווחיהם על חשבון פרטיות הנמענים ונוחותם. בענייננו, נראה כי אי הטיפול בבקשת התובעת להסרה מרשימת התפוצה יסודו בטעות או תקלה בתום לב, ולראיה, מייד לאחר פנייתה השניה – בעצמה ובאמצעות בא כוחה – הוסרה התובעת מרשימת התפוצה והפסיקה לקבל דברי פרסומת. משמעות הדבר היא כי ככל שהייתה התובעת פונה בשנית לאחר פרק זמן קצר יותר או מספר קטן יותר של דברי פרסומת – הייתה פנייתה מטופלת באותה עת, והפיצוי שניתן היה לעתור לו היה בהתאם. לפיכך, הגם שאיני סבורה כי המתנה זו של התובעת עולה כדי חוסר תום לב השולל ממנה את הזכות לפיצוי, אני סבורה כי יש בדברים, בהתחשב בתכליתו האמורה של חוק הספאם, כדי להצדיק פסיקת פיצוי בשיעור מתון בהרבה מהקבוע בחוק.

9. בעניין חזני (רעא 1954/14 חזני נ' שמעון הנגבי (סיתונית מועדות דאיה ורחיפה במצנחים (4.8.2014) עמד בית המשפט העליון על תכליות חוק הספאם והעקרונות לפסיקת הפיצוי, שעיקרם בנסיבות ביצוע ההפרה (תוכן הפרסום, התנהגות הנתבע, וכיוצ"ב), בצד השאיפה לעודד הגשת תביעות יעילות. בית המשפט העליון פסק, כי נקודת המוצא היא שתביעה בגין הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום (1,000 ש"ח) כדי שתושג התכלית

בית משפט השלום בראשון לציון

תאד"מ 21-09-45608 יצחק חיים נ' מנחם צעצועי מורן בע"מ

ההרתעתית, וככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא לפסוק מעבר לכך.

בנסיבות ענייננו, מעבר לשיקולים אותם ציינתי לעיל להפחתה בפיצוי, אני סבורה כי יש לתת את הדעת גם לנסיבותיה של הנתבעת, שאינה תאגיד ענק השולח הודעות פרסומת בהיקפים נרחבים לציבור גדול של לקוחות בפועל ובכוח, אלא בחברה קמעונאית לא גדולה המפעילה חנות אחת ואתר אינטרנט. נוסף על כך, יש ליתן את הדעת לעובדה שכלל פועלת הנתבעת על פי החוק, היא שולחת דברי פרסומת רק למי שנרשם אצלה ומסר הסכמתו, והיא שכרה שירותים של גורם מקצועי על מנת שיעסוק בפן הטכני והמחשובי של הסדרת ניהול רשימות התפוצה והדיור על מנת שלא להיקלע לסיטואציה של הפרת החוק. מדובר, אפוא, כך נראה, בתקלה נקודתית, שגרמה לכך שהתובעת לא הוסרה מרשימת התפוצה והמשיכה לקבל הודעות ספאם חרף בקשתה לחדול מכך. במצב דברים זה, כפי שכבר ציינתי לעיל, גם כמות ההודעות הגדולה שנשלחה אליה אינה מעידה על עוצמה גבוהה יותר של אשם מצד הנתבעת, וכאמור היא פועל יוצא גם של בחירת התובעת ביחס לעיתוי משלוח הודעת הסירוב השנייה (גם אם אין הוא עולה כדי חוסר תום לב). יתר על כן, בהתחשב בנתוני הנתבעת אני סבורה כי אין מקום לפסיקת פיצוי בגובה עשרות אלפי ₪, שכן גם סכום נמוך בהרבה מזה משקף הרתעה יעילה.

10. בהתחשב במכלול הנסיבות כפי שפורטו לעיל, מצאתי להעמיד את הפיצוי שייפסק לטובת התובעת על סכום גלובלי של 12,000 ₪. נוסף על כך, תישא הנתבעת בהוצאות התובעת ובשכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 4,000 ₪.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"ב, 25 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

כרמית בן אליעזר, שופטת